

V Bruseli 5. decembra 2017
(OR. en)

15425/17

TRANS 541

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	15053/17
Predmet:	Závery Rady o pokroku pri realizácii transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) a v rámci Nástroja na prepájanie Európy (NPE) v oblasti dopravy – závery Rady (prijaté 5. decembra 2017)

Delegáciám v prílohe zasielame závery o pokroku pri realizácii transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) a v rámci Nástroja na prepájanie Európy (NPE) v oblasti dopravy, ktoré prijala Rada na svojom 3 581. zasadnutí 5. decembra 2017.

ZÁVERY RADY

**o pokroku pri realizácii transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) a v rámci Nástroja na
prepájanie Európy (NPE) v oblasti dopravy**

SO ZRETEĽOM NA:

- nariadenie (EÚ) č. 1315/2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a nariadenie (EÚ) č. 1316/2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy¹,
- návrh záverov Rady z 3. decembra 2014 o dopravnej infraštruktúre a transeurópskej sieti²,
- Závery Rady z 8. júna 2017 o prioritách politiky EÚ v oblasti námornej dopravy do roku 2020: konkurencieschopnosť, dekarbonizácia a digitalizácia na zabezpečenie globálnej prepojenosti, efektívneho vnútorného trhu a námorného sektora svetovej úrovne³;
- vyhlásenie ministrov o realizácii transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) prijaté 20. júna 2016 v Rotterdame⁴,
- vyhlásenie ministrov o koridoroch železničnej nákladnej dopravy s cieľom podporiť medzinárodnú železničnú nákladnú dopravu prijaté 21. júna 2016 v Rotterdame⁵;

¹ Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 1.

² 16363/14.

³ 9976/17.

⁴ 10308/1/16 REV 1.

⁵ 10306/16.

- bielu knihu (2017) o budúcnosti Európy z 1. marca 2017⁶ a diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ z 28. júna 2017⁷;
- spoločné vyhlásenie európskych koordinátorov o budúcnosti TEN-T a NPE.

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

1. PRIPOMÍNA záväzok členských štátov realizovať transeurópsku dopravnú sieť, aby sa zabezpečilo dobré fungovanie vnútorného trhu EÚ, posilnila územná súdržnosť, dostupnosť a prepojenosť všetkých regiónov Únie vrátane najvzdialenejších regiónov s cieľom stimulovať investície do rastu a zamestnanosti v EÚ, zabezpečiť prechod na nízkoemisnú mobilitu a plnenie nových medzinárodných záväzkov EÚ týkajúcich sa cieľov politiky v oblasti klímy (COP21); v tejto súvislosti UZNÁVA význam dopravnej infraštruktúry a služieb pri budovaní jednotného európskeho dopravného priestoru, energetickej únie a digitálneho jednotného trhu.

Podávanie správ o realizácii transeurópskej siete v oblasti dopravy

2. VÍTA prvú správu o pokroku dosiahnutom pri realizácii TEN-T, ktorú predložila Komisia, a UZNÁVA, že v správe sa poskytuje prehľad o súčasnom stave realizácie TEN-T a zároveň zdôrazňujú investície realizované s príspevom NPE, EŠIF a EIB, ako aj EFSI;
3. BERIE NA VEDOMIE, že táto prvá správa nezahŕňa informácie o vnútroštátnych investíciách v rámci TEN-T, a preto VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby pri nasledujúcej správe použili jednoduchší a jasnejší postup, v rámci ktorého zahrnú aj tieto informácie;
4. PRIPOMÍNA, že najneskôr do 31. decembra 2023 je Komisia povinná vykonať preskúmanie realizácie základnej siete TEN-T a posúdiť najmä potrebu jej úprav s cieľom zohľadniť vnútroštátne investičné plánovanie a vývoj v oblasti dopravných tokov.

⁶ 6952/17 + ADD 1 + ADD 2.

⁷ 11006/17 + ADD 1.

5. OPĀTOVNE POTVRDZUJE dôležitú úlohu európskych koordinátorov pri uľahčovaní včasnej a účinnej realizácie multimodálnych koridorov základnej siete a UZNÁVA, že pracovné plány pre koridory sú vhodným nástrojom na monitorovanie pokroku pri rozvoji koridorov základnej siete; v tejto súvislosti VÍTA druhú generáciu pracovných plánov pre koridory, ktorá bola schválená v decembri 2016, a vyzýva európskych koordinátorov, aby začiatkom roka 2018 predložili aktualizované pracovné plány;
6. UZNÁVA, že neustále treba uľahčovať včasnú realizáciu projektov v rámci koridorov základnej siete; v tejto súvislosti VYZÝVA Komisiu, aby vymenovala európskych koordinátorov na nové funkčné obdobie od marca 2018; VYZÝVA koordinátorov, aby sa vo svojej činnosti zamerali na realizáciu koridorov základnej siete s cieľom posilniť spoluprácu a výmenu medzi týmito koridormi a zabezpečiť náležitú súčinnosť s príslušnými politickými cieľmi v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikácií;
7. VÍTA prijatie nového európskeho plánu rozvoja ERTMS a BERIE NA VEDOMIE predloženie prvého podrobného realizačného plánu pre námorné diaľnice; VYZÝVA príslušných európskych koordinátorov, aby pokračovali v úsilí o zabezpečenie koordinovaného zavádzania ERTMS a realizácie námorných diaľnic;
8. UZNÁVA potenciál koridorov železničnej nákladnej dopravy pri rozvíjaní nákladovo efektívnych opatrení na optimalizáciu využívania siete TEN-T a VÍTA úsilie európskych koordinátorov zamerané na využitie súčinnosti s koridormi železničnej nákladnej dopravy.

Vytvorenie spoľahlivej databázy projektov

9. VÍTA prvé posúdenie investičných potrieb, pokiaľ ide o koridory základnej siete, ktoré predložila Komisia na základe informácií zozbieraných v orientačných zoznamoch projektov v oblasti koridorov; VYZÝVA Komisiu, aby ako ďalší krok v konzultácii s členskými štátmi ďalej zlepšila kvalitu orientačných zoznamov projektov pripojených k pracovným plánom s cieľom identifikovať relevantné projekty na zabezpečenie včasného dokončenia koridorov základnej siete;
10. KONŠTATUJE, že v prvom posúdení sa preukázalo, že celkové plánované investície na obdobie rokov 2016 až 2030 predstavujú 607 miliárd EUR pre koridory základnej siete a približne 750 miliárd EUR pre základnú sieť; ďalej KONŠTATUJE, že v období rokov 2021 – 2030 by investičné potreby predstavovali približne 500 miliárd EUR pre základnú sieť a asi 1,5 bilióna EUR, ak sa počíta aj súhrnná sieť a ďalšie investície do dopravy; ZDÔRAZŇUJE, že investíciami do koridorov základnej siete by sa stimuloval ďalší nárast HDP o približne 4,5 bilióna EUR, čo je nárast HDP v celej EÚ počas sledovaného obdobia o 1,8 %, zmobilizoval by sa odhadovaný ekvivalent ročného zamestnania na 13 miliónoch pracovných pozícií a prispelo by sa k celkovému zníženiu emisií CO₂ o približne 7 miliónov ton⁸;
11. VYZÝVA Komisiu, aby do polovice roka 2018 predložila dôkladnejšiu analýzu vplyvu investícií súvisiacich s TEN-T na zamestnanosť a rast.

Zlepšenie prostredia pre investície a zjednodušenie administratívnych postupov

12. OČAKÁVA správu o pokroku týkajúcu sa správy Christophersena, Bodewiga a Secchiho, v ktorej by sa malo zdôrazniť napredovanie v súvislosti s ich dvanástimi odporúčaniami a načrtnúť kroky a ďalšie opatrenia, ktoré sú dôležité na zlepšenie rámca pre investície v Európe; VÍTA, že niektoré opatrenia, na ktoré sa vyzvalo, už boli vykonané, ako napríklad revízia predpisov v oblasti finančného trhu a štatistické kritériá pre verejno-súkromné partnerstvá;

⁸ Údaje založené na štúdiách koridorov základnej siete.

13. BERIE NA VEDOMIE štúdiu Komisie zameranú na zistenie prekážok v regulačných a administratívnych postupoch, ktoré majú vplyv na účinné a efektívne plánovanie, ako aj realizáciu projektov základnej siete TEN-T; NABÁDA Komisiu, aby starostlivo posúdila odporúčania tejto štúdie, ktoré môžu viesť k ďalším opatreniam.

Prepojenie so susednými krajinami Európy

14. UZNÁVA význam prepojenia siete TEN-T s infraštruktúrou susedných krajín s cieľom zlepšiť prepojenosť, hospodársky rast a konkurencieschopnosť v EÚ, ako aj v dotknutých krajinách;
15. v tejto súvislosti ZDÔRAZŇUJE, že treba zabezpečiť, aby sa dopravcom EÚ, ktorí poskytujú dopravné služby v susedných krajinách, neukladali žiadne diskriminačné alebo reštriktívne opatrenia.

Zhodnotenie priebežných výsledkov v rámci Nástroja na prepájanie Európy v oblasti dopravy

16. OČAKÁVA výsledky hodnotenia NPE v polovici trvania a posúdenie programu NPE, pokiaľ ide o súdržnosť s inými nástrojmi EÚ a jeho plnenie v súlade s prioritami EÚ, ako aj jeho účinnosť pri mobilizácii dodatočných investícií do zlepšovania dopravnej infraštruktúry EÚ a schopnosť vytvárať pridanú hodnotu na úrovni EÚ;
17. VÍTA multiplikačný účinok financovania a systémov financovania EÚ, vďaka ktorému sa doteraz v rámci NPE uvoľnilo približne 45 miliárd EUR⁹ v investíciách do rozvoja odvetvia dopravy;
18. UZNÁVA, že do decembra tohto roku sa v rámci prvých troch výziev prideli 92,2 % rozpočtu NPE – doprava na granty vo výške 23,2 miliardy EUR a že prostriedky určené na oblasť súdržnosti budú vyčerpané v plnej miere; KONŠTATUJE, že dopyt po financovaní z NPE výrazne prekročil dostupné zdroje;

⁹ Údaje na základe odhadov Komisie.

19. PRIPOMÍNA, že pre úspech NPE je rozhodujúce súťažné konanie pri výbere projektov a efektívne hospodárenie s rozpočtom NPE vrátane súčasného uplatňovania zásady odobratia nevyužitých prostriedkov („use it or lose it“), ktoré je zakotvené v článku 12 nariadenia o NPE; a v tejto súvislosti VYZÝVA na včasnú realizáciu projektov zo strany všetkých príjemcov;
20. KONŠTATUJE, že NPE od svojho zriadenia tiež preukázal určitý potenciál, pokiaľ ide o synergie medzi odvetviami, ako je napríklad doprava, energetika a projekty v oblasti širokopásmového pripojenia či súvisiace priority (t. j. dekarbonizácia, digitalizácia a inovácia), ktoré si vyžadujú ďalšie zlepšenie.

Mobilizácia inovačných finančných nástrojov pre dopravu

21. POZNAMENÁVA, že doteraz sa v odvetví dopravy využilo len 9 % všetkých investícií poskytnutých prostredníctvom EFSI aj napriek tomu, že pri vytváraní záruky EFSI pochádzal najväčší príspevok práve z NPE – doprava. ZDÔRAZŇUJE však, že do novembra 2017 sa cez EFSI podporilo 53 operácií, ktorými sa prispieva k dosahovaniu cieľov v oblasti dopravy, čo predstavuje celkovú sumu 22,3 miliardy EUR v súvisiacich investíciách;
22. BERIE NA VEDOMIE, že ďalších 12 dopravných operácií bolo financovaných prostredníctvom finančných nástrojov EÚ, ako je napríklad dlhový nástroj NPE, čím sa zmobilizovalo viac ako 13,6 miliardy EUR; VYZÝVA Komisiu, aby naďalej posudzovala využívanie inovačných finančných nástrojov v prípade potreby v kombinácii s grantmi, s cieľom zabezpečiť prístup k financovaniu projektov v oblasti dopravy v jednotlivých členských štátoch a v jednotlivých spôsoboch dopravy;
23. VÍTA, že Komisia uverejnila výzvu na predkladanie ponúk týkajúcu sa kombinovaného financovania vo výške 1,35 miliardy EUR pre granty na projekty v oblasti dopravy zamerané na prilákanie dodatočného súkromného financovania a BERIE NA VEDOMIE návrh Komisie zahrnúť do nariadenia o NPE možnosť zriadiť mechanizmy kombinovaného financovania v rámci NPE zamerané na prilákanie súkromného a verejného financovania s cieľom zvýšiť účinnosť financovania EÚ zameraného na projekty spoločného záujmu v TEN-T; VYZÝVA Komisiu, aby poskytovala komplexné informácie, predkladala výsledky a analyzovala získané skúsenosti v nadväznosti na túto prvú výzvu NPE.

24. VÍTA spoločné vyhlásenie európskych koordinátorov, SÚHLASÍ s ich víziou účinnejšej a integrovanej Európy a BERIE NA VEDOMIE ich výzvu na posilnenie podpory EÚ prostredníctvom vyššieho rozpočtu na granty v záujme investícií s európskou pridanou hodnotou v doprave;
25. VYZÝVA Komisiu, aby ďalej mobilizovala finančné prostriedky z verejných a súkromných zdrojov na dosiahnutie cieľov dopravnej politiky EÚ, a najmä na dokončenie základnej siete TEN-T do roku 2030 a komplexnej siete do roku 2050, ako aj na vykonávanie stratégie pre nízkoemisnú mobilitu a dosiahnutie prepojenej, automatizovanej cezhraničnej mobility založenej na spolupráci a podporu spoľahlivých a bezpečných riešení; VYZÝVA na lepšiu súčinnosť medzi projektmi v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikácií prostredníctvom zlepšeného rámca na riešenie pretrvávajúcich nedostatkov; ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zabezpečiť lepšie strategické plánovanie, podporovať multimodálny a udržateľný rozvoj a zohľadniť potreby údržby dopravnej infraštruktúry;
26. VYZÝVA na posilnenie Nástroja na prepájanie Európy ako strategického investičného nástroja EÚ na realizáciu transeurópskych sietí; ZDÔRAZŇUJE, že tento nástroj by mal naďalej zahŕňať balík prostriedkov na všeobecné účely a na účely súdržnosti a tieto prostriedky by sa mali poskytovať najmä prostredníctvom grantov, a to popri finančných nástrojoch a rozpočtových zárukách a kombinovaní grantov s verejným a súkromným financovaním; UZNÁVA význam a potenciál synergie s EŠIF a ďalšími fondmi a nástrojmi EÚ pri prispievaní k dosahovaniu cieľov politiky v oblasti TEN-T;
27. PODČIARKUJE európsku pridanú hodnotu projektov, ktoré sa realizujú v rámci všetkých spôsobov dopravy, na cezhraničných úsekoch, pri dobudovaní chýbajúcich prepojení, odstraňovaní hlavných nedostatkov a zlepšovaní spojení na poslednom úseku v rámci siete TEN-T a ktorými sa posilňuje územná súdržnosť a prepojenosť všetkých regiónov a prispieva k nízkoemisnej a prepojenej mobilite, ako aj zabezpečuje interoperabilita; OPÄTOVNE POTVRDZUJE kľúčovú úlohu grantového komponentu pri zabezpečovaní včasnej realizácie takýchto projektov v rámci tohto nástroja;

28. UZNÁVA, že prebieha realizácia viacerých významných cezhraničných projektov TEN-T s predpokladaným termínom dokončenia pred rokom 2030 a BERIE NA VEDOMIE, že realizácia takýchto projektov do veľkej miery závisí od politickej vôle a od dostupnosti finančných zdrojov, a to na európskej aj vnútroštátnej úrovni;
29. UZNÁVA, že dopravné projekty vytvárajúce príjmy sú často vhodnejšie na využitie inovačných finančných nástrojov a kombinovaného financovania; a zároveň PODČIARKUJE, že grantový komponent je potrebný pre projekty, ktoré majú menší potenciál vytvárať príjmy, ale ktoré preukazujú pridanú hodnotu na úrovni EÚ;
30. Opätovne POTVRDZUJE, že na dosiahnutie dôveryhodného a dlhodobého vplyvu na trh, musí nástroj EÚ v oblasti investícií do infraštruktúry zabezpečovať stabilitu pre všetky zainteresované strany, a to pokiaľ ide o priority aj formy podpory; VYZÝVA, aby sa zabezpečila kontinuita investičného rámca pre projekty s európskou pridanou hodnotou.
-